

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>B9 Історія та археологія</i>
Спеціальність	<i>B10 Філософія</i>
Освітня програма	<i>Європейські студії</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>5 курс, весняний (другий) семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЄКТС / 120 годин: лекції – 16 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота – 74 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>МКР, залік</i>
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лекції і семінарські заняття: Боковець Ольга Ігорівна +380937213330 bokovets.olga@iit.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс Google Classroom: https://classroom.google.com/c/NzczNzA2MTEzNTU5?cjc=zxqf2ddt Код класу: zxqf2ddt</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Сучасне інформаційне суспільство висуває все нові й нові вимоги як до особистості керівника, так і – працівника. Важливим для керівника є озброєння психологічними знаннями з метою професійного та конструктивного керування людьми. В свою чергу, для працівника – вміння компетентно спілкуватися й взаємодіяти з колегами з метою професійно-особистісного розвитку та самореалізації. Психологія управління – молода галузь психологічної науки, що вивчає проблеми спілкування та взаємодії людей у різних соціальних структурах.

Предметом навчальної дисципліни «Психологія управління» є вивчення психологічних закономірностей і процесів, що визначають ефективність управлінської діяльності, а також особливостей міжособистісних і групових взаємин у системах управління. Зокрема, предмет охоплює зміст, завдання та основні категорії психології управління; психологічні аспекти групової діяльності і міжособистісних стосунків у колективах; особливості психології керівника, лідерства та управлінських впливів; методи управління персоналом, стимулювання працівників, ділове спілкування, асертивну поведінку, а також аналіз і розв'язання конфліктних ситуацій у колективах.

Метою навчальної дисципліни «Психологія управління» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про психологічні закономірності управлінської діяльності, розвиток умінь і навичок ефективної взаємодії в управлінському середовищі, включаючи ділове спілкування, лідерство, вирішення

конфліктів, налагодження асертивної поведінки, аналіз психологічного клімату в колективі, а також здатність до саморефлексії й ефективної участі в колективній діяльності.

Вивчення даного ОК сприяє розвитку наступних **компетентностей**:

ЗК-01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу для прийняття обґрунтованих рішень.

ЗК-03 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-07 Здатність працювати автономно.

ЗК-08 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої школи мають можливість розвинути такі **програмні результати навчання**:

ПРН-08 Пропонувати та обґрунтовувати нові підходи до розв'язання задач і проблем.

ПРН-12 Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН-19 Приймати ефективні рішення з питань управління складною професійною та/або навчальною діяльністю у сфері філософії.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна має міждисциплінарний характер підготовки здобувачів і, водночас, перебуває у певному зв'язку з дисциплінами циклу гуманітарної та соціально-психологічної підготовки.

Для успішного засвоєння навчальної дисципліни «Психологія управління» необхідні базові знання, здобуті в межах програми бакалаврської підготовки, а також загальні гуманітарні дисципліни, що вивчаються на першому курсі магістерської підготовки.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Семінарські (практичні)	Самостійна робота (СР)
1	1	2	3	4
Тема 1. Вступ до психології управління	13	2	4	7
Тема 2. Психологія управлінської діяльності	13	2	4	7
Тема 3. Психологія особистості керівника	13	2	4	7
Тема 4. Психологія керівництва та лідерства	13	2	4	7
Тема 5. Психологічні особливості спільної діяльності в організації	13	2	4	7
Тема 6. Психологія мотивації в управлінні	13	2	4	7
Тема 7. Психологічні аспекти управлінських рішень	14	2	4	8
Тема 8. Психологія ділового спілкування	10	2	2	6
Тема 9. Психологія управління людськими ресурсами	8	-	-	8
Підготовка до МКР	4	-	-	4
Підготовка до заліку	6	-	-	6
Всього годин	120	16	30	74

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення навчальної дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1 Основною літературою:

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: <https://shorturl.at/4rlGg>.
2. Єременко Л. В., Ісакова О. І. Психологія управління: конспект лекцій. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2020. 86 с. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/psycholohija-upravlinnja-konspekt-lekcij.pdf>.
3. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161 с. URL: http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/7402/1/Zhavnerchyk_OV_Psihol_ypr_KL_2020.pdf.
4. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях / З.Р. Кісіль, Д.В. Швець. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с. URL: <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/36.2-Kissil.pdf>.
5. Психологія управління: навчальний посібник / укл. В.В. Ягоднікова. Одеса: видавець Букаєв В.В., 2022. 141 с. URL: <https://dspace.oano.od.ua/server/api/core/bitstreams/f69133d6-b20b-481e-a288-e6c24d5e231e/content>.

4.2 Допоміжною літературою:

1. Боковець О. І., Жукова А.Ю. Соціальна профілактика мобінгу у трудовому колективі. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2023. Випуск 38. С. 39-51. URL: <https://ela.kpi.ua/items/29b04034-a412-49af-bae2-1211979b1352>.
2. Боковець, О. І. Емоційний інтелект керівника як регулятор ділової взаємодії. International scientific innovations in human life. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference (Manchester, United Kingdom, June 8–10, 2022). Cognum Publishing House, Manchester, 2022. P. 567–571. URL: <https://ela.kpi.ua/items/182367b3-bd41-4069-ae31-117cd49f3ba8>.
3. Гейко Є. В., Горська Г. О., Радул І. Г. Психологічні засади управління персоналом підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. 2022. (1). 158-162. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.1.30>.
4. Гуляс І. А. Психологія мотивації та цілепокладання в організації: навчальний посібник. Видання друге, стереотипне. Київ: «Видавництво Людмила», 2024. 176 с. URL: <https://shorturl.at/ZV8Pt>.
5. Ділове спілкування: навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Міжнародні соціальні проекти та волонтерська діяльність» спеціальності 231 Соціальна робота / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. О. І. Боковець. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 62 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/0ae7769f-f56a-4427-bd65-5c5154ebf975>.
6. Калениченко Р.А., Коханець А.С. Конфліктологія і психологія управління: Навч. Посібник. К.: Компрінт, 2021. 167 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048705.pdf>.
7. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Мотивація діяльності людини: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях / З.Р. Кісіль, Д.В. Швець. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 154 с. URL: <https://shorturl.at/CbMci>.
8. Кононець, М. О. Психологія лідерства [Електронний ресурс] : навч. посібн. студентів, аспірантів, викладачів закладів вищої технічної освіти. Київ : КВІЦ, 2020. 252 с. URL: <https://ela.kpi.ua/items/3fe16f63-cb56-445d-a171-9a48c0055876>.
9. Мирошніченко М.І. Психологія ділового спілкування: конспект лекцій. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2020. 130 с. URL: http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/7456/1/Myroshnichenko_M_I_Psychologiya_DS_KL_2020.pdf.
10. Постоян Т. Г. Психологія управління : навч. посібн. Одеса : Університет Ушинського, 2020. 195 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/9555/1/Psychology.PDF>.
11. Хватова О. Психологія індивідуального стилю управління. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2024. 1(1). 12-18. DOI: <https://doi.org/10.54891/2786-698X-2024-1-2>.

Література знаходиться у Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://www.library.kpi.ua>), методичному кабінеті кафедри філософії, а також в АС «Електронний кампус» (<https://ecampus.kpi.ua>).

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача й здобувача вищої освіти з метою засвоєння навчального матеріалу та формування відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються стратегії активного індивідуального та колективного навчання, а також розвивальні технології, підкріплені активними формами та методами, зокрема: інформативно-рецептивний метод, проблемно-пошукові методи (насамперед метод проблемного викладу задля формування навичок постановки проблеми та визначення шляхів її розв'язання, реалізацію самостійного пошуку; евристичні методи задля знаходження оптимальних вирішень творчих завдань, активізації творчого мислення).

Окрім традиційних методів навчання, в освітньому процесі, застосовуються й такі методи: метод рефлексії, що створює умови для глибшого засвоєння навчального матеріалу та сприяє формуванню навчально-стратегічної усвідомленості здобувача освіти; метод залучення здобувачів до позааудиторної діяльності (конференції, виставки, освітні екскурсії), який сприяє пошуку тематичної інформації, розвитку навичок ділової комунікації та вдосконаленню аналітичних здібностей; метод міждисциплінарного навчання, що забезпечує формування фахової компетентності через одночасне оволодіння предметними знаннями з різних галузей; метод контекстного навчання, орієнтований на професійну підготовку здобувачів вищої школи, який реалізується шляхом системного включення професійного контексту та поступового насичення навчального процесу елементами майбутньої професійної діяльності.

Усі методи навчання опосередковано спрямовані також на формування навчально-стратегічної компетентності здобувача вищої школи, зокрема на розвиток когнітивних процесів (процес організації, реалізації, контролю та корегування своєї навчальної діяльності).

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1	Тема 1. Вступ до психології управління 1. Об'єкт, предмет та завдання психології управління. 2. Структура психології управління. 3. Функції психології управління. 4. Взаємозв'язки психології управління з іншими галузями знання. 5. Методи дослідження психології управління. Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Методологічні засади психології управління. 2. Співвідношення понять «управління» та «менеджмент». 3. Місце психології управління в системі наукових знань.
2	Тема 2. Психологія управлінської діяльності 1. Сутність і зміст управлінської діяльності. 2. Психологічна структура управлінської діяльності. 3. Психологічний зміст функцій управління. 4. Принципи та закони управління. Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Закономірності управлінської діяльності. 2. Вплив психологічних чинників на управління в організації. 3. Чинники ефективності управлінської діяльності.
3	Тема 3. Психологія особистості керівника 1. Керівник як об'єкт психологічного дослідження. 2. Психологічні особливості особистості керівника. 3. Якості та риси керівника. 4. Детермінанти та механізми розвитку особистості керівника. 5. Психологічні типи керівників.

	Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Труднощі, вимоги та обмеження у роботі керівників. 2. Ортобіоз особистості керівника. 3. Регресивний розвиток керівника та управлінська деформація.
4	Тема 4. Психологія керівництва та лідерства 1. Керівництво як психологічний феномен. 2. Психологічні особливості стилів керівництва. 3. Лідерство в управлінській сфері. 4. Концепції (теорії) та типологія лідерства 5. Відмінності між керівництвом і лідерством. Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Особливості змісту та структури різних стилів керівництва: типологія лідерства К.Левіна; модель типології лідерства Б.Д. Паригіна; моделі стилю керівництва Р.Лайкерта; управлінська решітка Р.Блейка та Дж. Моутона та ін. 2. Фактори, які впливають на ефективність різних стилів керівництва в організаціях. 3. Особливості об'єктивних і суб'єктивних факторів, які впливають на стиль керівництва.
5	Тема 5. Психологічні особливості спільної діяльності в організації 1. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації. 2. Співвідношення «індивідуального» і «групового» в управлінні організаціями. 3. Психологічні особливості спільної діяльності в організації. 4. Соціально-психологічні особливості колективу. 5. Психологія впливу керівника на підлеглих як вияв його влади й авторитету в організації. Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Якість успішної команди (колективу). 2. Створення іміджу команди. 3. Мобінг на робочому місці.
6	Тема 6. Психологія мотивації в управлінні 1. Сутність процесу мотивації. 2. Види мотивації. 3. Теорії мотивації працівників в організації. 4. Основні стратегії забезпечення мотивації працівників: негативна та позитивна. 5. Стимулювання трудової активності персоналу. Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Алгоритм поведінки працівника в організації. 2. Теорія потреб М. Туган-Барановського. 3. Теорія справедливості С. Адамса.
7	Тема 7. Психологічні аспекти управлінських рішень 1. Сутність та особливості прийняття управлінських рішень. 2. Класифікація управлінських рішень. 3. Зміст та етапи прийняття управлінського рішення. 4. Організація і контроль виконання рішень 5. Евристичні методи розробки та прийняття рішень. Завдання на СР: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Основні положення теорії перспективи. 2. Місце людського фактора у процесі прийняття рішень. 3. Форми колегіального прийняття управлінського рішення. Тема 8. Психологія ділового спілкування 1. Ділове спілкування як засіб управлінського впливу. 2. Способи впливу під час спілкування. 3. Особливості невербального спілкування у взаємодії керівника з підлеглими. 4. Ділові конфлікти в організації. 5. Управління конфліктами в організації.

	Завдання на СРС: Самостійно опрацювати такі питання: 1. Культура ділового спілкування. 2. Маніпулятивні прийоми впливу. 3. Організація робочого простору в кабінеті керівника.
8	Проведення МКР

Семінарські (практичні) заняття

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	Тема 1. Вступ до психології управління 1. Об'єкт, предмет та завдання психології управління. 2. Становлення і розвиток психології управління як галузі знання. 3. Основні підходи до визначення змісту психології управління. 4. Основні поняття та функції психології управління. 5. Структура та функції психології управління. 6. Принципи психології управління як галузі знань. Завдання на СРС: 1. Визначити об'єкт і предмет психології управління. 2. Проаналізувати перспективи розвитку психології управління.
2	Тема 1. Вступ до психології управління 1. Взаємозв'язки психології управління з іншими галузями знання. 2. Особливості психологічних досліджень у сфері психології управління. 3. Психологічні методи вивчення особистості в системі управління. 4. Соціально-психологічні методи вивчення організації в структурі управління. 5. Методи, що спрямовані на розв'язання управлінських завдань і прийняття управлінських рішень. Завдання на СРС: 1. Визначити особливості проведення психологічних досліджень у сфері психології управління. 2. Розкрити переваги та недоліки методів дослідження психології управління.
3	Тема 2. Психологія управлінської діяльності 1. Сутність і зміст управлінської діяльності. 2. Загальні принципи управління. 3. Психологічна структура управлінської діяльності. 4. Закономірності управлінської діяльності. 5. Рівні управління. Завдання на СРС: 1. Визначити психологічну структуру управлінської діяльності. 2. Визначити психологічну сутність рівнів управління.
4	Тема 2. Психологія управлінської діяльності 1. Психологічний зміст функцій управління. 2. Закони управлінської діяльності. 3. Чинники ефективності управлінської діяльності. 4. Вплив психологічних чинників на управління в організації. Завдання на СРС: 1. Розкрити основні закони та закономірності управління. 2. Наведіть по два приклади з життя, які ілюструють закон невизначеності відгуку та закон спотворення інформації.

5	Тема 3. Психологія особистості керівника 1. Керівник і його управлінські ролі. 2. Психологічні особливості особистості керівника. 3. Поняття «керівник» та «лідер». 3. Якості та риси керівника. 4. Детермінанти та механізми розвитку особистості керівника. Завдання на СРС: 1. Описати психологічний портрет сучасного керівника. 2. Визначити причини неетичної поведінки керівника.
6	Тема 3. Психологія особистості керівника 1. Психологічні типи керівників. 2. Авторитет керівника. 3. Емоційний інтелект керівника. 4. Психологічна готовність керівника до управління організацією. 5. Ортобіоз особистості керівника. Завдання на СРС: 1. Проаналізувати вплив типів особистості керівника на відносини в колективі. 2. Проаналізувати особливості психологічного стресу у роботі керівника та шляхи його подолання.
7	Тема 4. Психологія керівництва та лідерства 1. Поняття «керівництво» в психологічній літературі. 2. Психологічні особливості стилів керівництва. 2.1. Авторитарний стиль. 2.2. Демократичний стиль. 2.3. Ліберальний стиль. 2.4. Новітні стилі керівництва. 3. Теорія стилів менеджменту І. Адізеса. 4. Індивідуальний стиль керівництва. Завдання на СРС: 1. Проаналізувати співвідношення понять «керівник», «лідер», «керівництво», «лідерство». 2. Розкрити особливості використання різних стилів керівництва в процесі управління.
8	Тема 4. Психологія керівництва та лідерства 1. Лідерство в управлінській сфері. 2. Концепції (теорії) та типологія лідерства. 3. Відмінності між керівництвом і лідерством. 4. Спільні риси керівника та лідера. 5. Делегування повноважень керівником. 6. Статевий-гендерний аспект проблеми в управлінні. Завдання на СРС: 1. Навести приклади різних типів лідера. 3. Визначити спільні та відмінні риси між керівництвом і лідерством.
9	Тема 5. Психологічні особливості спільної діяльності в організації 1. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації. 2. Співвідношення «індивідуального» і «групового» в управлінні організаціями. 3. Психологічні особливості спільної діяльності в організації. 4. Соціально-психологічні особливості колективу. 4.1. Ступінь згуртованості членів колективу. 4.2. Психологічний стан членів колективу. 4.3. Соціально-психологічний клімат у колективі. 4.4. Психологічна сумісність людей в колективі. 4.5. Груповий тиск і конформізм. 5. Мобінг у трудовому колективі. Завдання на СРС: 1. Визначити чинники, що впливають на ефективність роботи групи. 2. Визначити сутність поняття «людський фактор».

10	Тема 5. Психологічні особливості спільної діяльності в організації 1. Психологія відповідальності в організації. 2. Лояльність і відданість персоналу організації. 3. Психологія впливу керівника на підлеглих як вияв його влади й авторитету в організації. 4. Співвідношення понять «група» і «команда». 5. Організація роботи команди та розподілення ролей у команді. 6. Психологія управління нововведенням у команді. Завдання на СРС: 1. Розкрийте форми психологічного впливу керівника на підлеглих. 2. Розкрити структуру соціально-психологічного клімату в організації.
11	Тема 6. Психологія мотивації в управлінні 1. Сутність процесу мотивації. 2. Види мотивації. 2.1. Мотивація керівника. 2.2. Мотивація працівників. 3. Змістовні теорії мотивації. 3.1. Ієрархія потреб А. Маслоу. 3.2. Двофакторна теорія Ф. Герцберга. 3.3. Теорія ЖВЗ К. Альдерфера. 3.4. Теорія набутих потреб Д. Мак-Клеланда. 3.5. Теорія «Х» та «У» Д. Мак-Грегора. 4. Процесуальні теорії мотивації. 4.1. Теорія очікувань В. Врума. 4.2. Теорія справедливості Портера-Лоулера. 5. Система мотивації працівників на підприємстві. Завдання на СРС: 1. Розкрити положення змістових теорій мотивації. 2. Розкрити положення процесуальних теорій мотивації
12	Тема 6. Психологія мотивації в управлінні 1. Потреби як основа виникнення мотивів працівників організації. 2. Основні види мотивів. 2.1. Мотиви трудової діяльності. 2.2. Мотиви вибору професії. 2.3. Мотиви вибору місця роботи. 3. Моральне стимулювання трудової активності персоналу. 4. Матеріальне стимулювання трудової активності працівників. 5. Основні форми зовнішнього впливу та особливості їх застосування в управлінні. 5.1. Прохання. 5.2. Поради. 5.3. Переконавання. 5.4. Навіювання. 5.5. Комфортність. 5.6. Покарання. 5.7. Критика. 5.8. Осуд. 5.9. Примус. Завдання на СРС: 1. Визначити умови реалізації стратегії позитивної мотивації працівників. Розкрити особливості морального та матеріального стимулювання.
13	Тема 7. Психологічні аспекти управлінських рішень 1. Сутність та особливості прийняття управлінських рішень. 2. Основні форми прийняття управлінських рішень (індивідуальна та групова). 3. Класифікація управлінських рішень. 3.1. Програмоване рішення. 3.2. Непрограмоване рішення.

	3.3. Інтуїтивне рішення. 3.4. Раціональне рішення. 4. Зміст та етапи прийняття управлінського рішення. 5. Організація і контроль виконання рішень. Завдання на СРС: 1. Охарактеризувати чинники, які впливають на процес прийняття управлінського рішення. 2. Розкрити основні вимоги до прийняття управлінського рішення.
14	Тема 7. Психологічні аспекти управлінських рішень 1. Феномени індивідуальних рішень. 2. Колегіальний підхід до прийняття управлінського рішення. 3. Зовнішні фактори прийняття управлінських рішень. 4. Внутрішні фактори прийняття управлінських рішень. 5. Евристичні методи розробки та прийняття рішень. 5.1. Метод «прямої мозкової атаки». 5.2. Метод «зворотної мозкової атаки». 5.3. «Метод 635». 5.4. Метод морфологічного аналізу 5.5. Метод «ключових питань» 5.6. Метод «вільних асоціацій» 5.7. Метод голосування «за – проти». Завдання на СРС: 1. Визначити типові помилки прийняття рішень. 2. Визначте переваги та недоліки прийняття індивідуальних та групових управлінських рішень.

6. Самостійна робота здобувача вищої школи

Засвоєння змісту навчальної дисципліни «Психологія управління» разом із аудиторними заняттями передбачає виконання здобувачами вищої освіти самостійної роботи з метою самоконтролю знань та підготовки до занять. Систематична самостійна робота здобувачів вищої освіти сприяє глибшому засвоєнню матеріалу курсу, дозволяє закріпити отримані знання та зосередити увагу на ключових проблемах тем, що вивчаються.

Самостійна робота полягає у підготовці до семінарських (практичних) занять, підготовки до МКР та заліку.

№ з/п	Самостійна робота (СР)	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	64
2	Підготовка до складання модульної контрольної роботи	4
3	Підготовка до заліку	6
	Всього	74

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять

Відвідування лекцій є обов'язковим. Здобувач вищої освіти, який пропускає лекції, може мати труднощі з належною підготовкою до семінарів, однак йому не потрібно відпрацьовувати пропущені лекції. Здобувачу вищої школи під час лекції рекомендується конспектувати основні аспекти, ключові поняття, визначення, класифікації та алгоритми, що пояснює викладач.

Активна участь у семінарських (практичних) заняттях є обов'язковою і має важливе значення для формування рейтингу здобувача вищої освіти. Готуючись до семінарського заняття здобувач вищої школи має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, а також опрацювати інформацію теми, що

представлена у основному списку літератури. У разі виникнення запитань або незрозумілих моментів слід обов'язково обговорити їх з викладачем. Якщо здобувач вищої школи не встиг підготуватися, йому варто уважно слухати виступи інших і намагатися компенсувати недостатню підготовку, засвоюючи нову інформацію.

Якщо здобувач вищої освіти пропускає семінари чи контрольні заходи з поважних причин (наприклад, через хворобу чи інші важливі обставини), він матиме змогу виконати завдання впродовж наступного тижня. Перевірка знань здобувачів вищої школи із тем, які вони пропустили, здійснюватиметься через консультації з викладачем, графік яких доступний на сайті кафедри філософії.

Бали за фактичну присутність на лекціях і семінарах не нараховуються.

Дистанційне навчання

У разі запровадження дистанційного (змішаного) формату навчання організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання, зокрема через Платформу дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org>) та АС «Електронний кампус» (<https://ecampus.kpi.ua>). Здобувачі вищої школи приєднуються до платформи «Сікорський» (Google Classroom) через корпоративну електронну пошту у домені @i11.kpi.ua.

Освітній процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Zoom. Посилання на конференцію надається на початку семестру.

Заняття в режимі дистанційного навчання проводяться через онлайн-конференції на платформі Zoom. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача вищої освіти (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила поведінки на заняттях

Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також "Положення про Комісію з етики та академічної доброчесності Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського" (<https://osvita.kpi.ua/node/171>)

На території університету здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватись установлених Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). Під час лекційних і практичних занять в аудиторіях, а також у процесі відеоконференцій, мобільні телефони слід використовувати лише в беззвучному режимі та виключно з навчальною метою — для пошуку необхідної інформації в інтернеті.

Правила призначення заохочувальних і штрафних балів

Здобувач вищої школи може отримати заохочувальні (додаткові) бали за написання тез, наукових статей, участь у міжнародних та/чи всеукраїнських заходах, олімпіадах або конкурсах з тематики навчальної дисципліни, а також додаткове проходження онлайн курсів з поглибленим вивченням окремих тем навчальної дисципліни.

Заохочувальні не входять до основної шкали РСО. Максимальна кількість заохочувальних балів – 10 (10% від суми рейтингових балів).

Штрафні бали не передбачаються.

Заохочувальні бали	Кількість балів
Написання тез до конференції (без виступу)	5
Участь у студентській олімпіаді з навчальної дисципліни (без призового місця)	5
Участь у конкурсі за проблематикою навчальної дисципліни (без призового місця)	5
Проходження онлайн курсу з поглибленим вивченням окремої теми дисципліни	5

Написання тез і публічний виступ на конференції (всеукраїнській чи міжнародній)	10
Участь у студентській олімпіаді з навчальної дисципліни (з призовим місцем)	10
Публікація статті у науковому виданні	10
Участь у конкурсі за проблематикою навчальної дисципліни (з призовим місцем)	10

Політика оцінювання контрольних заходів

Оцінювання контрольних заходів здійснюється відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати оцінювання семестрового контролю висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача вищої школи (<https://ecampus.kpi.ua>).

У випадку незгоди здобувача вищої школи з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Політика дедлайнів та перескладань

Невиконання завдань або порушення термінів їх виконання з неповажних причин призводить до втрати можливості отримати відповідні рейтингові бали. У разі пропуску контрольних заходів з поважних причин здобувачу вищої освіти надається право додатково виконати завдання впродовж найближчого тижня.

Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач вищої освіти, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, також має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті

Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>).

Можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків

Під час вивчення навчальної дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування науково-практичних заходів, лекторів, тренінгів тощо, в межах тематики дисципліни.

Академічна доброчесність

У процесі вивчення навчальної дисципліни необхідним є неухильне дотримання політики академічної доброчесності, визначеної чинним законодавством та внутрішніми документами закладу освіти.

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, що оприлюднені на сайті університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>), Положення про систему запобігання академічному плагиату (<https://rb.gy/agihij>), нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження, методичні матеріали, освітні курси (<https://kpi.ua/academic-integrity>).

Недотримання принципів академічної доброчесності, зокрема виявлення плагиату чи дублювання завдань, призводить до виставлення нульового балу за відповідну роботу.

Політика використання штучного інтелекту

Використання штучного інтелекту регулюється «Політикою використання штучного інтелекту в академічній діяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Всі завдання, виконувані здобувачами під час навчання, повинні бути результатом їх власної оригінальної роботи. Використання штучного інтелекту (ШІ) для автоматичного створення відповідей без подальшого їх аналізу і доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується використовувати ШІ як єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані відомості з інших надійних джерел. Будь-яке застосування інструментів ШІ для виконання завдань повинно бути чітко зазначене і задокументоване.

Використання ШІ повинно відповідати принципам академічної доброчесності.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточного контролю: опитування за темою заняття, модульна контрольна робота.

Календарного контролю: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестрового контролю: залік.

Оцінювання та контрольні заходи

PCO з навчальної дисципліни «Психологія управління», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді заліку, розробленого за типом PCO-1 і складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на семінарських (практичних) заняттях;
- 2) складання модульної контрольної роботи (МКР).

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої школи визначені у положенні про PCO з навчальної дисципліни та представлені у Додатку 1.

Поточний контроль проводиться впродовж семестру з метою забезпечення зворотного зв'язку між викладачем і здобувачами вищої школи у процесі навчання та для перевірки рівня теоретичної та практичної підготовки здобувачів на кожному етапі вивчення навчальної дисципліни

Викладач оцінює роботу здобувача освіти на кожному семінарському занятті. Здобувач вищої школи отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниженню рейтингу здобувача вищої школи.

Модульна контрольна робота (МКР) проводиться у форматі тестування і включає 30 тестових завдань, які охоплюють увесь зміст навчальної дисципліни. МКР проводиться за допомогою гугл-форми на останній лекції. Перескладати МКР не можна.

Календарний контроль проводиться з метою моніторингу виконання здобувачами індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу.

Календарний контроль (проміжна атестація) проводиться на 8-у та 14-у тижнях семестру. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю за навчальну дисципліну потрібно набрати не менше 50 % від максимально можливих балів на момент проведення контролю.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Умови допуску до семестрового контролю: [зарахування усіх передбачених РП завдань.](#)

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо

Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Необхідною умовою допуску до заліку є стартовий рейтинг (rc), що складає 40% від RC, або 40 балів.

Здобувачі вищої школи, які набрали впродовж семестру рейтинг з кредитного модуля менше 0,6 R зобов'язані виконувати залікову контрольну роботу. Перелік питань представлено у Додатку 2.

Здобувачі вищої школи, які набрали впродовж семестру необхідну кількість балів ($RD > 0,6R$) мають змогу:

а) отримати залікову оцінку (залік) так званим «автоматом» відповідно до набраного рейтингу;

б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки. При цьому попередній рейтинг здобувача вищої школи з навчальної дисципліни скасовується і він отримує оцінку R3 тільки за результатами залікової контрольної роботи.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачкою кафедри філософії, докторкою філософії з психології, Боковець Ольгою Ігорівною

Ухвалено кафедрою філософії (протокол № 22 від 20 червня 2025 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 4 від 24 червня 2025 р.)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Рейтинг здобувача вищої школи з навчальної дисципліни «Психологія управління» складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботу на семінарських (практичних) заняттях;
- 2) складання модульної контрольної роботи.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях

(максимальна кількість балів складає 70, кількість балів на 1 занятті – 5)

14 семінарів × 5 балів = 70 балів

активна участь у проведенні заняття; надання повної, аргументованої, логічно викладеної доповіді чи відповіді; висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням; слушні, доречні доповнення до відповідей інших учасників під час дискусії	5
активна участь у занятті; надання правильних і в цілому логічних відповідей або правильне вирішення завдань із незначними неточностями, незначними порушеннями послідовності чи логіки викладення; обґрунтування в основному коректне	4
участь у занятті помірна; відповіді поверхові, частково правильні або фрагментарні; наявні неточності у викладенні чи помилки у вирішенні завдань; аргументація неповна або нечітка.	3
участь у занятті мінімальна; відповіді з численними суттєвими помилками або вирішення завдань без обґрунтування; слабе розуміння теми	2
пасивна поведінка на занятті; відповіді несуттєві, випадкові або не за темою; відсутність спроби обґрунтувати думку	1
відсутність відповіді або ухиляння від участі у семінарському занятті	0

2. Складання модульної контрольної роботи

(максимальна кількість балів складає 30; кількість балів за 1 тестове завдання – 1)

30 тестових завдань × 1 бал = 30 балів

вірно виконано всі тестові завдання	30
вірно виконано половину тестових завдань	15
не вірно виконано всі тестові завдання	0

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

RS = 70 + 30 = 100 балів

Здобувачі, які набрали впродовж семестру необхідну кількість балів ($RD \geq 0,6R$) мають можливості:

- а) отримати залікову оцінку (залік) так званим «автоматом» відповідно до набраного рейтингу;
- б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки.

При цьому попередній рейтинг здобувача вищої школи з навчальної дисципліни скасовується і він отримує оцінку R_3 тільки за результатами залікової контрольної роботи.

Перелік питань до залікової контрольної роботи наведено у Додатку 2.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, виконують залікову контрольну роботу.

Здобувачі вищої школи, які не виконали всіх передбачених програмою дисципліни завдань не допускаються до заліку.

Залікова контрольна робота оцінюється за шкалою 100 балів. Перше запитання оцінюється із 34 балів, друге та третє із 33 балів.

Кожне питання оцінюється відповідно до **системи оцінювання**:

“відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 34 (33) - 32 (30) балів;

“добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 31(29)-26(25) балів;

“задовільно”, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 25(24)-20 балів;

“незадовільно”, незадовільна відповідь – 0 балів.

Для отримання здобувачем вищої школи відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка (**RD**) переводиться згідно з таблицею:

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
RD < 60	незадовільно	Незадовільно

Перелік питань до заліку

1. Об'єкт, предмет та завдання психології управління.
2. Структура психології управління.
3. Функції психології управління.
4. Взаємозв'язки психології управління з іншими галузями знання.
5. Методи дослідження психології управління.
6. Місце психології управління в системі наукових знань.
7. Сутність і зміст управлінської діяльності.
8. Психологічна структура управлінської діяльності.
9. Психологічний зміст функцій управління.
10. Керівник як об'єкт психологічного дослідження.
11. Психологічні особливості особистості керівника.
12. Детермінанти та механізми розвитку особистості керівника.
13. Психологічні типи керівників.
14. Психологічна готовність керівника до управління організацією.
15. Авторитет керівника.
16. Психічне здоров'я та психологічна стійкість керівника.
17. Емоційний інтелект керівника.
18. Керівництво як психологічний феномен.
19. Психологічні особливості стилів керівництва.
20. Лідерство в управлінській сфері.
21. Типології лідерства.
22. Відмінності між керівництвом і лідерством.
23. Психологія впливу керівника на підлеглих.
24. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації.
25. Співвідношення «індивідуального» і «групового» в управлінні організаціями.
26. Психологічні особливості спільної діяльності в організації.
27. Ступінь згуртованості членів колективу.
28. Психологічний стан членів колективу.
29. Соціально-психологічний клімат у колективі.
30. Психологічна сумісність людей в колективі.
31. Груповий тиск і конформізм.
32. Співвідношення понять «група» і «команда».
33. Організація роботи команди та розподілення ролей у команді.
34. Психологія відповідальності в організації.
35. Лояльність і відданість персоналу організації.
36. Види та рівні лояльності працівників.
37. Фактори, що впливають на формування лояльності в організації.
38. Психологічні механізми підвищення лояльності персоналу.
39. Поняття благонадійності як психологічної якості працівника.
40. Ключові показники благонадійності в поведінці персоналу.
41. Методи оцінювання благонадійності в управлінській практиці.
42. Наслідки низького рівня лояльності для організації.
43. Роль керівника у формуванні лояльної та благонадійної команди.
44. Етичні аспекти управління лояльністю персоналу.
45. Теорії мотивації працівників в організації.
46. Основні стратегії забезпечення мотивації працівників: негативна та позитивна.
47. Стимулювання трудової активності персоналу.
48. Сутність процесу мотивації.
49. Види мотивації.
50. Алгоритм поведінки працівника в організації.
51. Теорія потреб М. Туган-Барановського.
52. Теорія справедливості С. Адамса.
53. Сутність та особливості прийняття управлінських рішень.

54. Класифікація управлінських рішень.
55. Зміст та етапи прийняття управлінського рішення.
56. Організація і контроль виконання рішень.
57. Евристичні методи розробки та прийняття рішень.
58. Основні положення теорії перспективи.
59. Місце людського фактора у процесі прийняття рішень.
60. Форми колегіального прийняття управлінського рішення.
61. Ділове спілкування як засіб управлінського впливу.
62. Способи впливу під час спілкування.
63. Особливості невербального спілкування у взаємодії керівника з підлеглими.
64. Бар'єри спілкування між керівником і підлеглим.
65. Асертивна поведінка та техніки відмови.
66. Маніпулятивні прийоми впливу.
67. Організація робочого простору в кабінеті керівника.
68. Закономірності високоефективного психологічного впливу у професійній діяльності.
69. Принципи використання високоефективного психологічного впливу у професійній діяльності.
70. Види психологічних впливів.
71. Ефективність психологічного впливу та чинники, що на неї впливають.
72. Етичні аспекти застосування психологічного впливу в управлінській діяльності.
73. Ризики й негативні наслідки деструктивного впливу в організаціях.
74. Сутність і види конфліктів в організації.
75. Співвідношення понять «стрес», «фрустрація», «криза» і «конфлікт».
76. Конструктивні та негативні функції конфліктів.
77. Типологія конфліктів.
78. Причини виникнення конфліктів.
79. Психологічна структура конфлікту.
80. Динаміка конфлікту: етапи та фази.
81. Стили поведінки у конфліктних ситуаціях.
82. Основні тактики у конфліктній взаємодії.
83. Стратегії та шляхи вирішення конфлікту.
84. Конфліктогени спілкування та їх подолання.
85. Типи конфліктних особистостей.
86. Управління людськими ресурсами як психологічна проблема.
87. Психологія планування людських ресурсів.
88. Психологічні особливості добору кадрів.
89. Оцінювання діяльності персоналу.
90. Методи професіографії та профвідбору кадрів.